

EGY SZÁZALÉK

A DM KFT. ÉS A DMKIK GAZDASÁGI MELLÉKLETE

Deficites társadalombiztosítás

Fotó: Schmidt Andrea

Kézen fogva. A tb helyzete korántsem rózsás

Több mint egy esztendeje, hogy a társadalombiztosításnak nem volt egyetlen olyan napja sem, amikor ne szorult volna rá arra, hogy hitelt vegyen igénybe a központi megelőlegezési számlára. Ezért is nagy jelentőségű, hogy – nem kis küzdelem után – az idén továbbra is mind a két társadalombiztosítási ág szabadon hozzáférhet a forgóalaphoz – mondta *Berényi Sándorné*, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár főigazgató-helyettese

egy sajtóbeszélgetésen. Rámutatott: az elmúlt évben kétségtelenül igen nagy összegeket vett igénybe a megelőlegezési számláról a társadalombiztosítás. Ennek elsősorban az volt az oka, hogy 1992-ben több mint 31 milliárd forintos hiánnyal zárta az évet a biztosító, s ezt az összeget 1993-ban folyamatosan maga előtt görgette. Tovább növelte a nehézségeket, hogy sokáig tisztázatlan volt, milyen módon rendezhető a tb 1993-ra tervezett

40 milliárdos deficitje. Mind-ezen problémák következtében tavaly december 27-én még 64,4 milliárddal tartozott a két biztosítási ág a központi költségvetésnek.

Az ösztendő utolsó napjaiban viszont kedvező fordulat történt a biztosító életében. A '93-as hiányra kibocsátott kötvények közül ugyanis újabb 10 milliárd forint értékűt sikerült értékesíteni. Ugyanakkor az állami költségvetés is végre átutalta azt az 5,6 mil-

liárd forintot, amelyet az áfa-kompenzációval összefüggő egyszeri kiegészítésre előlegezett meg a tb.

Hasonlóképpen átutalták a személyes kárpótlásra fordított 4 milliárd forintot. Az 1992-es 1,1 milliárdos tartozását is törlesztette az állam. Mindemellett további 5 milliárd forint folyt be a tb kasszájába a megyei tb-igazgatóságok befizetéseiből. A pozitív változások következtében 1993. december 31-ére 34,5 milliárd forintra apadt a tb adóssága a költségvetési forgóalappal szemben.

Elhangzott még: a tb gazdasági helyzete mindezek ellenére korántsem rózsás. Addig ugyanis, amíg a likviditási tartaléka nem éri el a kiadási főösszeg 6 százalékát, a tb rászorul a megelőlegezési számláról felvehető hitelre. Éppen ezért fontos, hogy mielőbb elkülönítsék a '92-es, illetve a '93-as hiány fedezetéül szolgáló kötvények, rendeződjék a tavalyi, tervezetten felüli hiány sorsa, és megkapja az öt megillető vagyont a társadalombiztosítás. Ez utóbbival kapcsolatban a főigazgató-helyettes rámutatott: rövid távú befektetésekre a társadalombiztosítás csupán vagyona hozamából használt fel pénzt. A híresztelésekkel ellentétben tehát sohasem nyúlt ilyen célból a megelőlegezési számlához. A tb-alapok egyébként jelenleg 17,2 milliárd forintnyi vagyonnal rendelkeznek, 13,1 milliárd forint értékben lakásfedezeti kötvénnyel, 3,1 milliárd forint erejéig pedig különböző, elsősorban banki részvényekkel – tájékoztatott Berényi Sándorné.

Sport – pénz

Minden sporthoz pénz kell, ezért nem szívszentem fel egyszer sem az ősszel, amikor a mostoha szőregi focipályán száz forintot kértek a nem mindig színvonalas mérkőzések megtekintéséért. Bőven van ott még mire költeni. A vidéki megyei I. osztályú pályákon is körbejárnak a mérkőzés alatt a helyi aktivisták, negyven-hatvan forintokat szednek, ami persze legtöbbször csak a szódavízre elég.

Nagyon kevés pénz lehet egyes sportágakban, vagy nagyon rosszul sáfárkodnak vele. Erre legelőször akkor döbbsentem rá igazán életközélből, amikor a majd kétszáz-ezres város, Szeged első számú focicsapatának exvezető-edzőjét láttam kiszállni egy nem is kifejezetten nagy márkát képviselő taxi vezetőüléséből, néhány héttel lemondása után. Azóta többször találkoztam vele, utassal, vagy valamelyik droszton, s rákérdeztem a sportos kollégáktól. Mit csodálkozol – hangzott a válasz –, előtte is taxizott, utána is oda tért vissza, sőt az se lenne meglepő, ha közben is beült volna.

A jelenlegi vezetőedzőt – ezért talán szégyelhetném is magam – nem a focipályáról ismertem először, hiszen nem jártam utánpótlásmeccsekre. Szeged legismertebb éjszakai szórakozóhelyén viszont nagyon gyakran láttam, sokkal sűrűbben, mint bármelyik fegyelmetlen focistát. Ő azonban nem jövedvében múlatta az időt, hanem a pult mögött állt. Dolgozott, mint ahogy máig is dolgozik. Már a neve is olvasható volt az első számú szegedi focicsapat összeállításán, mikorra összeállt a kép, ki is ő valójában. Elgondolkodtató volt.

Soha sem hiányzott, legyen az péntek vagy szombat éjszaka, fontos mérkőzés előtt, győztes vagy vesztes meccs után. Az előestéket olcsó humorral még csak meg lehetne magyarázni – ellenőrizheti játékosait –, a mérkőzés utánakat azonban már nehezebben. Mert még egy oly' sokszor vesztes gárda is eltarthatná edzőjét, ha már a legnépszerűbb sportág – helyi szinten legmagasabb osztályú – csapatáról van szó. Legnehezebb azonban egy jó eredmény után a pult mögött állni, vagy körbemenni az üres poharakért.

Egyszer sportos kollégámmal meghívtatt bennünket egy Eitalra, tulajdonképpen akkor ismertem meg. Azóta, ha csak tehetem, másik pultnál kezdek bele a „tonikot jéggel citrommal” mondókámba. Menekülésem legfőbb oka, hogy teljesen elbizonytalanodtam. A borraivalot illetően. Eddig úgy éreztem, hogy bármilyen helyzetben magabiztosan, az elvárásoknak megfelelően tudom kerekíteni a végösszeget, a vezetőedzővel szemben azonban egyszer s mindenkorra megállt a tudomány.

Korai tudni!

Az IKM prognózisa '94-re

Az ipari termelés 1993. évi-hez hasonló mértékű, 1–3 százalékos növekedésére lehet számítani 1994-ben – állapítja meg az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium előrejelzése. A kutatóintézetek véleményére alapozott prognózis szerint az idén megáll a lakossági fo-

gyasztás és az export csökkenése. Ez, bár előrevetíti a szerény növekedés lehetőségét, még mindig nem azt jelenti, hogy megteremtődtek a stabil növekedés feltételei. A növekedést serkenti a privatizáció előrehaladása, a vállalatok átalakulásának befejeződése.

(Folytatás az 1. oldalról.)

Valaha jobb idők is megélték a tiszai hajóépítők. Megsárgult fóliák tanulsága szerint már 1891-ben vetettek itt hajót a Tisza hátára. Bethlen Gábor sajátkező aláírásával tanúsítja ezt egy okmány. A Tiszai és Körösi Kotrások M. Királyi Vezetősége aligha gondolhatta volna, hogy a szomszédban dúló háború a csőd szélére kergeti majd Tápén a hajóéptést.

Két választásunk maradt. Vagy éhbéren itt tartjuk a 150 munkást és ezzel kockáztatjuk az egész üzem jövőjét, vagy embereket küldünk el. Tavaly októberben az utóbbi mellett döntöttünk – mondja az üzemvezető – Kilencvenkilenc kollégánktól kellett megválni. Most csökkentett létszámmal, hatvanan dolgozunk.

– Van mit? – Lesz mit! Ez a lényeg – veti közbe a műszaki vezető – Évek óta csak egy-két hónapra láttunk előre, most az első félévre biztos az itt maradók munkája. Ha véget ér a háború, jelentős fejlődés elé néz a tápéi hajójavító. Csak hát... meg is kell azt még énni.

– Nehezen vészeltük át a tavalyi esztendőt – meséli kísérlőn, Molnár János – Az emberek nagyon megszenvedték a változást, szerencsére a cég életben maradt. Most már több apró munkánk is akad.

Az egyik, a személyszállító Óbuda, éppen ott pihen a Tisza-parton. Jobb időkre, békésebb vizekre vár.

– Tavaly több szép munkánk is akadt. A legjobb a Baros volt. A teljes acélszerkezetet itt készítettük, a befejezést meghagytuk az újpestieknek.

Azután irány a Duna–Majna–Rajna csatorna.

– A csatornába csak olyan hajót engednek be, amelyiknek van minősítése – meséli Ungi Gyula.

– A tápéiaknak ezek szerint van.

– A Germanische L'loyd cég aprobálta az üzemet.

– Mit csinált vele?

– Aprobálta. Azaz minősítette és ellenőrizte. Így tudunk csak a nyugat-európai piacokon pályázni. Most éppen Németországban, Ausztriában és Hollandiában próbálkozunk.

A „csillagműhelyben” közben éppen arról folyik a szó, hogy holnap reggel hánykor találkozzanak a kollégák.

– Messze-e?

– Csak ide Pestre. Ha a munka nem jön helybe, akkor mi megyünk utána – mondja Balázs István hajólakatos, aki élete nagyrészt a hajóéptésnek szentelte, harminc esztendeje jár naponta Újszegedről Tápéra.

– Mivel mennek, hajóval?

– Á, dehogy. Vonattal.

– Megéri?

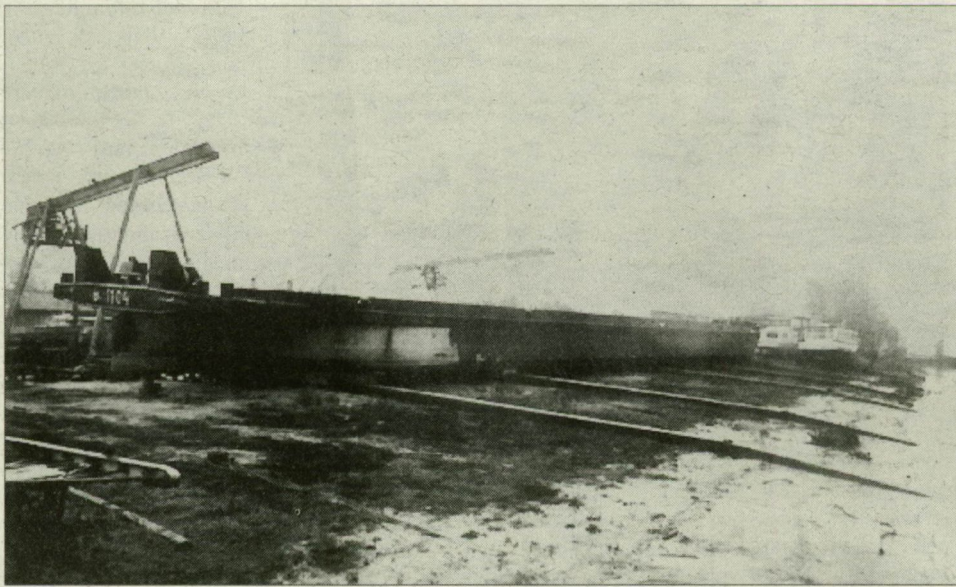
– Nem nagyon, de mit csináljunk.

– A család mit szól hozzá?

– Nem örülnek neki, hogy hétfőn megyünk és csütörtökön este jövünk. Nekünk meg nem

Zűrös átjáró – Diskura a „csillagműhelyben”

Embargó alatt a tápéi hajóépítők?

Fotó: Schmidt Andrea

Csend. A hajók nem járnak, nem is kopnak

nagyon van időnk gondolkodni, tizenkétórásunk, hogy hamarabb kiteljen a hét. Azt a jó négy évet, ami még hátravan a nyugdíjig, más szeretném itt kihúzni. A hegesztők még csak kelendőek, de egy lakatos nehezen találma ma munkát.

– Mire emlékszik szívesen az elmúlt harminc évből?

– A katamaránokra.

– Utazott is rajtuk?

– Hogyne. A Balatonon szolgálnak, amikor Siófokon nyaraltunk, hajókáztunk egyet. Nagyon jó érzés volt.

– Mit kívánjunk?

– Sok munkát.

Csak most veszem észre, mitől is voltak sokáig olyan furcsák a hajók között mászkáló emberek. A januári „tavaszban” egyiken sincs kabát.

– Bírkoztunk már nagyobb

fagyokkal is. Megszokja az ember a hideget. Higgye el, ez az idő nekünk már tavasz – mondja Molnár János – Csak munka legyen. Tizenkilenc éve, amikor idejöttem, még arról beszélt mindenki, mikor fogják bevezetni a kétműszakot. Ma meg, ha munka van, nem számít az idő.

A többség a szomszédos háború befejezésében bízik.

Rafai Gábor